

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/61/2023
Identifikačné číslo spisu:	8519010254
Dátum vydania rozhodnutia:	10.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8519010254.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci obvineného Z. G., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 10. apríla 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného Z. G. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. februára 2021, sp. zn. 10To/25/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej tiež „okresný súd" alebo „súd prvého stupňa") z 15. júna 2020, sp. zn. 1T/98/2019 bol obvinený Z. G. (ďalej tiež „obvinený" alebo „dovolateľ"), uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného zdroja, najmenej od polovice roku 2017, najprv neoprávnene kupoval a inak zadovážoval omamné a psychotropné látky, a to hlavne kryštalickú látku obsahujúcu účinnú psychotropnú látku metamfetamín, ktoré v rôznych množstvách u seba v meste K., okres N. Y., ako aj na iných miestach v okrese N. Y. neoprávnene prechovával a taktiež v okrese N. Y. a iných okresoch Prešovského kraja, v rôznych množstvách a za rôzne sumy neoprávnene predával viacerým odberateľom, okrem iných S. O. z obce M., okres Stará Y., S. K. z mesta N. G., okres H. a Z. O. z mesta K., okres N. Y., a to naposledy dňa 22. januára 2019, kde pri jeho stretnutiach s menovanými osobami v chatovej oblasti v obci I. V., okres N. Y., metamfetamín neoprávnene predal S. O. za sumu 110,- eur, S. K. za sumu 100,- eur a Z. O. za sumu 50,- eur, kde následne bezprostredne po jeho stretnutiach s týmito osobami a následnom vykonaní osobných prehliadok u menovaných osôb:
- S. K., ktorý bezprostredne predtým časť kryštalického materiálu už požil, vydal jedno plastové vrecko

s tlakovým uzáverom s obsahom kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,41 gramu s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu, a tiež s obsahom metylsulfonylmetánu, pričom v uvedenom množstve ním vydaného kryštalického materiálu priemerný obsah metamfetamínu predstavoval 78,4 %, na základe čoho z uvedeného množstva vydaného kryštalického materiálu s uvedenou hmotnostnou koncentráciou metamfetamínu 78,4 % by bolo možné pripraviť najmenej osem obvykle jednorazových dávok na použitie, schopných ovplyvniť psychiku užívateľa,

- Z. O., ktorý bezprostredne predtým spoločne s K. I., ktorý ho viezol autom, časť kryštalického materiálu už požili, vydal jednu zatavenú injekčnú striekačku s odlomeným modrým piestom, s obsahom kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,18 gramu s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu, a tiež s obsahom metylsulfonylmetánu, pričom v uvedenom množstve ním vydaného kryštalického materiálu priemerný obsah metamfetamínu predstavoval 78,4 %, na základe čoho z uvedeného množstva vydaného kryštalického materiálu s uvedenou hmotnostnou koncentráciou metamfetamínu 78,4 % by bolo možné pripraviť najmenej štyri obvykle jednorazové dávky na použitie, schopné ovplyvniť psychiku užívateľa,

- S. O. vydal jednu zatavenú injekčnú striekačku s modrým piestom, s obsahom kryštalického materiálu o celkovej hmotnosti 0,80 gramu s prítomnosťou účinnej látky metamfetamínu, a tiež s obsahom metylsulfonylmetánu, pričom v uvedenom množstve ním vydaného kryštalického materiálu priemerný obsah metamfetamínu predstavoval 73,4 %, na základe čoho z uvedeného množstva vydaného kryštalického materiálu s uvedenou hmotnostnou koncentráciou metamfetamínu 73,4 % by bolo možné pripraviť najmenej päť obvykle jednorazových dávok na použitie, schopných ovplyvniť psychiku užívateľa,

pričom podľa prílohy č. 1 k zákonu NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, patrí účinná látka metamfetamín do II. skupiny psychotropných látok.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 4 (štyri) mesiace, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Súd prvého stupňa obvinenému zároveň podľa § 60 ods. 1 písm. c) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí, ktorú získal trestným činom, a to peňažnej hotovosti vo výške 226,65 eur.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona okresný súd uložil obvinenému aj ochranný dohľad na 16 (šestnásť) mesiacov a podľa § 77 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného zákona tiež povinnosť po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dostaviť sa do dvoch pracovných dní k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Súd prvého stupňa podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona, § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona uložil obvinenému aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania návykových látok počas ochranného dohľadu.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali prokurátor Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa (ďalej aj „prokurátor“) a obvinený odvolania s tým, že na podklade odvolania prokurátora Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 3. februára 2021, sp. zn. 10To/25/2020 podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že obvinenému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, podľa § 60 ods. 1 písm. c) Trestného zákona

trest prepadnutia veci - peňažnej hotovosti 226,65 eur, pričom odvolanie obvineného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Staroňa, advokáta, so sídlom v Prešove, Hlavná 89, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený, po zrekapitulovaní rozhodnutí súdov nižšieho stupňa a podaného odvolania, vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietal, že rozhodnutia súdov nižších stupňov boli založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, a to konkrétne na nesprávnom posúdení § 113 Trestného poriadku dospejúc k nesprávnemu záveru, že v predmetnej trestnej veci nedošlo k sledovaniu osôb podľa uvedeného ustanovenia (§ 113 Trestného poriadku), pretože to nevplynulo zo žiadneho dôkazu. Obvinený v tejto súvislosti namietal, že nie je možné uveriť tomu, že orgány činné v trestnom konaní (ďalej tiež „OČTK“) realizovali v tak krátkom časovom slede zadržanie viacerých osôb, bez toho, aby realizovali sledovanie či už obvineného ako záujmovej osoby, alebo ostatných svedkov, OČTK museli mať vopred pripravenú taktiku a museli vedieť, kde sa obvinený zdržiava a aké sú prístupové cesty k nemu, museli monitorovať chatu vo I. V., ako aj jednotlivých zadržaných svedkov a obvineného. V nadväznosti na to obvinený poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2015, sp. zn. 1Tdo/12/2015, ktorým bolo vyhovievané dovolaniu obvineného, a v ktorom najvyšší súd zdôraznil, že pokiaľ majú OČTK podozrenie zo spáchania konkrétnej trestnej činnosti, musia postupovať výhradne podľa Trestného poriadku, pričom ho nesmú obchádzať prostredníctvom zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, či zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia, inak je ich postup nezákonný. V tejto súvislosti potom obvinený namietal, že v prejednávanej trestnej veci postupovali OČTK podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore a nie podľa § 113 Trestného poriadku aj napriek vedomosti, že podozrivá osoba „vozí drogy“. Takýto postup dovolateľ následne vyhodnotil ako nezákonný. Obvinený zopakoval, že bez realizácie sledovania podľa § 113 Trestného poriadku by nebolo možné realizovanie množstva zadržiavacích úkonov v tak krátkom čase. Namietal, že 22. januára 2019 o 12:01:07 hod. bol zachytený telefonický rozhovor medzi svedkom S. O. a obvineným a už o 13:32 hod. bol v blízkosti čerpacej stanice Slovnaft v N. Y. zadržaný svedok S. O., pritom podľa názoru obvineného nebolo reálne, aby OČTK na podklade zachyteného odposluchu z 12:01:07 hod. zistili vozidlo, ktoré mal používať svedok S. O. v daný deň, a na ktorom sa mal dostať na chatu k obvinenému v obci I. V. a už vôbec nebolo reálne zistiť trasu jazdy svedka S. O., ktorý nebol zadržaný v obci J. V., ktorá ako tvrdil krajský súd, je jedinou obcou v smere z alebo do I. V., ale bol zadržaný v N. Y. na čerpacej stanici. Obvinený ďalej dôvodil, že okresný súd síce poukázal na to, že už na základe zistení z odpočúvania a záznamov telekomunikačnej prevádzky bolo nepochybne možné stotožniť dotknuté osoby, ako aj v príslušných informačných systémoch Policajného zboru zistiť možné spôsoby ich prepravy, a možné trasy týchto osôb späť z I. V., avšak toto nebolo reálne možné u svedka S. O. v tak krátkom čase 22. januára 2019 od 12:01:07 hod. do 13:32 hod., naviac z vykonaného dokazovania vyplynulo, že svedok S. O. mal byť na chatu vo I. V. k obvinenému dovezený vodičom K. H., čo tiež svedčí o tom, že OČTK nemohli ani tušiť, či majú lustrovať motorové vozidlo svedka S. O. alebo svedka K. H. a následne, zastavenie ktorého motorového vozidla a zadržanie páchatel'a majú realizovať. Toto svedčí, podľa názoru obvineného, o tom, že zo strany polície muselo byť realizované nezákonné sledovanie, či už obvineného, alebo svedka S. O., kedy OČTK museli presne vopred vedieť, ktoré motorové vozidlo použije svedok S. O., kadiaľ pôjde a podobne. To isté sa týka aj svedka Z. O., ktorý mal rovnako šoféra a OČTK nemohli po zachytenej telefonickej komunikácii vedieť, ktorým motorovým vozidlom a kedy pôjde na chatu svedok Z. O. a S. K., lebo táto informácia zo zachytenej telefonickej komunikácie medzi obvineným a svedkom Z. O. vôbec nevyplynula. Ani v tomto prípade nemohli OČTK, podľa názoru dovolateľa, bez predchádzajúceho nezákonného sledovania Z. O. a S. K. alebo obvineného, respektíve chaty vo I. V. tušiť, že 22. januára 2019 pôjde na chatu aj svedok Z. O. alebo S. K. s tým, že by bolo naivné sa domnievať, že polícia by zvolila tak amatérsky postup, že po zadržení svedka S. O. na čerpacej stanici v N. Y. 22. januára 2019 o 13:32 hod. by sa postavila na východ cesty v obci J. V. a tam čakala 24 hodín na svedka Z. O. alebo S. K., či náhodou nepôjde na chatu za obvineným, prípadne námatkovo odchyťovala motorové vozidlá idúce z obce I. V. V tejto súvislosti

obvinený namietal, že OČTK na základe odposluchov dlhodobo monitorovali nielen obvineného, ale aj svedka Z. O., a preto museli mať vedomosť, že svedok Z. O. obchoduje s drogami a sám ich užíva. Uvedené opäť, podľa názoru obvineného, preukazuje, že OČTK museli mať vopred informácie o pohybe osoby Z. O. a S. K. v priebehu 22. januára 2019, ako aj o osobe obvineného, a to preto, lebo realizovali nezákonné sledovanie osôb v rozpore s § 113 Trestného poriadku. Dovolateľ ďalej poukázal na časový sled zadržania ďalších osôb svedčiaci, podľa jeho názoru, o tom, že zo strany polície bolo realizované nezákonné sledovanie osôb, kedy k ďalšiemu zadržaniu svedkov S. K., či Z. O. došlo v ten istý deň (22. januára 2019), ale o 17:35 hod., respektíve 18:15 hod., pričom aj v tomto prípade nie je možné, aby OČTK zistili osobné motorové vozidlá, na ktorých uvedené osoby pôjdu z obce I. V., keďže tieto osoby mali šoférov, pričom zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by OČTK mali vedomosť o osobnom motorovom vozidle, v ktorom sa mali viesť Z. O. alebo S. K. smerom z obce I. V. s tým, že OČTK nemohli ani opoznať uvedené osoby podľa vozidla, teda museli ísť pri zastavovaní vozidla „na istotu“, čo bez predchádzajúceho sledovania osoby nebolo možné. Obvinený upriamil pozornosť aj na výpoveď svedka S. Q., ktorý uviedol, že polícia ho sledovala už z obce I. V., pričom po ceste bol oslepuovaný diaľkovými svetlami neoznačeného policajného vozidla, v obci J. V. bol napokon zastavený označenou hliadkou polície, bez toho, aby jeho vozidlo malo zlý technický stav, alebo aby bol porušil pravidlá cestnej premávky, pričom ihneď po zastavení mu policajt povedal, aby nechal ruky na volante a povedal mu podrobnosti o tom, odkiaľ ide, s kým bol a hlavne sa ho opýtali, či na chate vo I. V. sú psy agresívne, či teda bude potrebné použiť zbrane, čo tiež svedčí o tom, že bez sledovania by polícia o psoch na chate nevedela a nemusela by sa zaujímať o to, či sú psy agresívne. Tieto informácie nemohla polícia, podľa názoru dovolateľa, bez nezákonného sledovania získať, pretože medzi obvineným a svedkom S. Q. neprebehla žiadna komunikácia, v dôsledku čoho pokyn na zastavenie vozidla, ako aj informácie o jeho pohybe, museli byť získané nezákonným spôsobom, sledovaním podľa § 113 Trestného poriadku, na ktoré nemali orgány činné v trestnom konaní povolenie súdu. Dovolateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že v J. V. polícia zadržala dotknuté osoby už večer, avšak až ráno išla zadržať obvineného priamo na chatu vo I. V., a preto nemohla mať informácie získané zákonne a oficiálnym spôsobom, a to aj v tom smere, že na chate sú psy, pretože o psoch žiadna zo zadržaných osôb po zadržaní večer nevypovedala. Obvinený tvrdil, že policajti niekoľko dní nezákonne sledovali chatu vo I. V. a následne od zadržania prvých páchatel'ov vo večerných hodinách na ceste v obci J. V., nezákonne sledovali motorové vozidlá a chatu naďalej a pripravovali sa na ranné zadržanie obvineného. Poukazujúc na výpoveď svedka Y. S. obvinený argumentoval tým, že pri zastavení jeho vozidla prišla kriminálna polícia v neoznačených vozidlách z toho istého smeru, tesne po jeho zastavení hliadkou Policajného zboru s tým, že z výpovede svedka ktp. mjr. X. vyplynulo, že od zastavenia vozidla svedka Y. S. do príchodu kriminálnej polície prešlo 2 až 3 minúty. V tejto súvislosti obvinený namietal, že neoznačené vozidlá polície sa používajú na sledovanie osôb, pričom kriminálna polícia musela svedka Y. S. sledovať a byť nablízku, pričom jeho zastavenie hliadkou Policajného zboru bolo len formálne a účelové na zakrytie skrytého nezákonného sledovania jeho osoby. Dovolateľ ďalej poukázal na to, že keď prišli príslušníci polície na chatu do obce I. V. ráno, zadržali ho, urobili prehliadku chaty, pričom išlo o príslušníkov polície v civilnom oblečení s tým, že policajt, ktorý mal kameru na krku, sa ho spýtal až posmešne (čo počuli všetci tam prítomní, a to M. K., K. G. a S. G.), či im nebolo divné, že v poslednom čase psy brechali. Obvinený v tejto súvislosti tvrdil, že psy v poslednom čase naozaj stále brechali smerom k lesu, pričom on a jeho sestra tomu nevenovali pozornosť, čo znamená, že polícia ich už dlhší čas priamo pri chate sledovala. Za daného stavu považoval obvinený postup polície za nezákonný, a to nielen pokiaľ išlo o sledovanie páchatel'a a pervitínu, ale aj pokiaľ išlo o prehliadku osobného motorového vozidla so súhlasom prokurátora a zaistenie „drogy“, pritom išlo o úkony, ktorými sa získal dôkaz podstatný pre vznesenie obvinenia, táto nezákonnosť sa následne preniesla aj na dôkazy získané v prípravnom konaní a na dokazovanie v konaní pred súdom prvého stupňa, bez možnosti napraviť túto nezákonnosť (tzv. „teória otrávených plodov z otráveného stromu“). Z tohto dôvodu sú, podľa názoru obvineného, takto získané dôkazy v zmysle ustanovenia § 119 ods. 4 Trestného poriadku dôkazmi nepoužiteľnými v trestnom konaní. S poukazom na uvedené vzhladol obvinený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, pretože rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Nesprávne právne posúdenie ustanovenia § 113 Trestného poriadku a nezákonne vykonané dôkazy mali následne negatívny vplyv aj na právo obvineného na obhajobu, pretože hoci sa bránil poukazujúc na tieto nezákonné postupy OČTK, ani súd prvého stupňa, ale ani odvolací súd jeho

obhajobné námietky nebrali do úvahy a vyhodnotili ich ako neopodstatnené. S poukazom na uvedené vzhľadom obvinený naplnenie aj dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože bolo zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu.

V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že:

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 3. februára 2021, sp. zn. 10To/25/2020 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. c), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v ustanoveniach § 113, § 119 ods. 4, § 206, § 319 Trestného poriadku v neprospech obvineného,

podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. februára 2021, sp. zn. 10To/25/2020 a rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa z 15. júna 2020, sp. zn. 1T/98/2019 vo výroku o vine a teste, zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Okresnému súdu Stará Ľubovňa, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol,

podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvineného, neberie do väzby.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor namietajúc, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený žiadnym spôsobom bližšie nešpecifikoval, len poukazoval na dôvody uvedené v iných častiach dovolania. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že k nezákonnému sledovaniu podľa § 113 Trestného poriadku tak, ako to s poukazom na dôkazy zabezpečené pred súdom dovodil obvinený, nedošlo a doplnil, že s námietkou nezákonného sledovania sa vysporiadali už nižšie konajúce súdy. Namietal, že obvinený v prevažnej časti dovolania poukázal na vykonané dôkazy, pričom hodnotil skutkové zistenia súdu prvého stupňa, čo je ale z dovolacieho prieskumu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vylúčené. Vo vzťahu k dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku prokurátor argumentoval, že aj keď súd nevykonal dôkaz, ktorý navrhla obhajoba, neznamená to, že došlo k naplneniu uvedeného dovolacieho dôvodu. Okresný súd sa, podľa názoru prokurátora, vysporiadal s návrhmi na doplnenie dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom možno konštatovať, že boli vykonané všetky podstatné dôkazy navrhnuté, či už zo strany prokuratúry alebo zo strany obhajoby pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, respektíve podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným

na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda situácia, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018).

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inšanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Dovolací súd teda hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, a ktorý je vymedzený v takzvanej skutkovej vete napadnutého rozsudku, zodpovedá znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, pod ktorú bol napadnutým rozsudkom

podradený.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania, teda k dokazovaniu. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistene porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi však ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného, a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

Obvinený v podanom dovolaní namietal naplnenie troch dovolacích dôvodov, a to podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku. Ako to však už bolo vyššie uvedené, dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorým sa naruša právna istota a stabilita právnych vzťahov prelomením nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je určený k náprave len tých najzásadnejších a najzávažnejších právnych chýb, nikdy nie skutkových (pokiaľ nejde o dovolanie podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), preto je jeho použitie striktné vymedzené zakotvením konkrétnych dovolacích dôvodov a podstatne užšie ako odvolanie a z tohto dôvodu spravidla jedna vecne vymedzená chyba napadnutého rozhodnutia alebo konania mu predchádzajúceho napĺňa len jeden dovolací dôvod. Ak by sa snáď dovolacie dôvody aj mali v určitej konkrétnej situácii s ohľadom na určitú namietanú chybu „prekrývať“, použitie príliehavejšieho ustanovenia §-u 371 ods. 1 Trestného poriadku je zrejme na podklade aplikácie princípu špeciality.

Aj keď, ako to už bolo uvedené, sa obvinený domáhal uplatnenia troch dovolacích dôvodov, z vecného hľadiska ich oprel o vymedzenie „len“ jednej, podľa jeho názoru, zásadnej chyby spočívajúcej v tom, že v prejednávanej trestnej veci bolo v prípravnom konaní vykonané sledovanie osôb podľa policajného zákona [zákona číslo 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „policajný zákon“)], teda v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku, keďže OČTK v tom čase disponovali reálnym podozrením, že obvinený mal distribuovať omamné a psychotropné látky, dovodiac ďalej, že promptný postup OČTK pozostávajúci zo série na seba nadväzujúcich úkonov a dobrá znalosť miestnych pomerov v jeho trestnej veci, nemohol byť realizovaný bez nezákonného sledovania v rozpore

s § 113 Trestného poriadku, čo podľa názoru dovolateľa, vyplýva aj z výpovedí svedkov.

Podľa ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu (rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012) sa viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku týka (vecného) vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Inak povedané je úlohou dovolateľa, aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, je však už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie.

Podstata dovolacích námietok obvineného spočívala v tom, že v jeho trestnej veci došlo k postupu v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku. Uvedené ustanovenie (§ 113 Trestného poriadku) obsahuje úpravu sledovania osôb a vecí. Pokiaľ by sa v prejednávanej veci skutočne zistilo, že orgány činné v trestnom konaní sledovali osoby v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku (nedodrжали by postup v ňom obsiahnutý), znamenalo by to, že dôkazy, ktoré vzišli z tohto dôkazného prostriedku, boli vykonané v rozpore so zákonom, teda nezákonným spôsobom, čo by v konečnom dôsledku znamenalo, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, čím by došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu plynúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Z uvedeného je teda zrejmé, že postup v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku, by mohol naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, nejde však o nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorým sa rozumie, napríklad nesprávna aplikácia ustanovenia § 42 Trestného zákona o súhrnnom treste alebo § 47 Trestného zákona v súvislosti s uplatnením zásady „trikrát a dost“ a podobne, preto túto námietku pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nebolo možné podradiť (nesprávna aplikácia ustanovenia § 113 Trestného poriadku nie je spôsobilá tento dovolací dôvod naplniť).

Obdobne tak dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenapĺňa námietka, že nesprávne posúdenie a nezákonné dôkazy mali následne negatívny vplyv na práva obvineného na obhajobu, keďže tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd jeho obhajobné námietky nebrali do úvahy a vyhodnotili ich ako neopodstatnené. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že ani obvinený nemá nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave, príslušné orgány sú povinné jeho návrhmi, podnetmi, ako aj námietkami sa riadne zaoberať, svoje rozhodnutie o nich náležite odôvodniť, nie sú však povinné im vyhovieť (primerane v tomto smere napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky spisovej značky II. ÚS 88/1999, IV. ÚS 423/2009, I. ÚS 241/2019, IV. ÚS 194/2024).

Nič z obsahu spisu [pritom už v zmysle starorímskej zásady platí, že „čo nie je v spise nie je na svete“ („quod non est in actis, non est in mundo“)], žiaden dôkaz, či iný podklad, okrem presvedčenia a tvrdenia obvineného, nenasvedčuje tomu, že by orgány činné v trestnom konaní realizovali v prípravnom konaní nezákonné sledovanie osôb v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku (podľa príslušných ustanovení policajného zákona).

Vo vzťahu k poukazu obvineného na rozsudok najvyššieho súdu z 15. apríla 2015, sp. zn. 1Tdo/12/2015 je potrebné uviesť, že toto rozhodnutie nie je na prejednávany prípad použiteľné, keďže najvyšší súd konštatoval porušenie ustanovenia § 113 Trestného poriadku z dôvodu, že orgány činné v trestnom konaní, ako to vyplýva z v spise (vo veci sp. zn. 1Tdo/12/2015) nachádzajúcich sa úradných záznamov polície, hoci disponovali informáciami o podozrení z páchania úmyselnej trestnej činnosti obvineným v predstihu, a to minimálne 7 dní pred zadržaním páchatel'a a zaistením „drogy“, bez toho, aby začali trestné stíhanie a postupovali podľa § 113 Trestného poriadku na podklade príkazu, vykonávali sledovanie podľa policajného zákona. Toto však nie je prípad prejednávanej veci.

Námietky, ktorými obvinený spochybňoval realnosť tak promptného postupu orgánov činných v trestnom konaní (realizácia série zaistovacích úkonov), poukazujúc na výpovede svedkov, z ktorých vyhodnocoval vlastné skutkové závery, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ale ani podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku zjavne nenapĺňajú, pretože ide o námietky skutkového charakteru, ktoré sú z dovolacieho prieskumu vylúčené, keďže v dovolacom konaní, ako to už bolo uvedené, správnosť a úplnosť skutkového stavu, dovolací súd nesmie skúmať a ani meniť, pritom súd prvého stupňa dostatočným, zrozumiteľným a logickým spôsobom, s ktorým sa krajský súd stotožnil a doplnil, objasnil svoje úvahy vedúce ho k záveru o vine a treste obvineného, a ktoré nie je možné považovať za svojvoľné, či arbitrárne. Uvedenými námietkami sa obvinený v zásade dožadoval „iba“ iného hodnotenia vykonaných dôkazov podľa svojich predstáv, teda v zásade zmeny zisteného skutkového stavu vo svoj prospech, čo však dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ale ani podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku z už vyššie uvedených dôvodov nenapĺňa s tým, že okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia doplnených o argumentáciu krajského súdu [odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (primerane napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/2005, III. ÚS 17/2018)] v zásade dostatočným spôsobom, ktorý nie je možné považovať za svojvoľný, či arbitrárny, uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu, ako sa vysporiadal s obhajobou obvineného a prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov.

Napriek tomu nad rámec uvedeného len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že okresný súd (strana 13 odsek 4, strana 14 odsek 1) a krajský súd (strana 6 odsek 4 odsek 5, strana 7, strana 8 odsek 1 odsek 2) dostatočným, zrozumiteľným a logickým spôsobom vysvetlili, prečo obhajobu obvineného o nezákonnom postupe polície sledovaním považovali za neopodstatnenú poukazujúc na to, že v predmetnej trestnej veci sa viedlo trestné stíhanie už od 27. novembra 2018, v rámci ktorého na podklade príkazu na odpočúvanie a záznamu telekomunikačnej prevádzky boli získané informácie, ktoré sa stali podkladom pre ďalšie úkony v prejednávanej trestnej veci, ďalšie informácie boli získavané z informačných systémov Policajného zboru, taktiež boli využívané informácie operatívno-pátracieho charakteru s tým, že obvinenému bolo vysvetlené, že sledovanie osôb a vecí v zmysle § 113 Trestného poriadku predstavuje určitú, dopredu naplánovanú, sústavnú činnosť, ktorá má monitorovať po dlhšiu dobu pohyb osoby alebo vecí, pritom v prejednávanej veci jednotlivé úkony nadväzovali na seba v krátkom časovom slede, boli prispôbované aktuálnym, postupne získavaným informáciám s tým, že preverenie informácie nie je možné stotožňovať so sledovaním osoby a vecí v zmysle Trestného poriadku. Zároveň bolo obvinenému vysvetlené, že po začatí trestného stíhania, po tom čo orgány činné v trestnom konaní disponujú spoľahlivými informáciami o tom, že obvinený sa mal dopúšťať trestnej činnosti, neznamená, že orgány činné v trestnom konaní nemôžu používať prostriedky, úkony, vykonávané podľa policajného zákona, pokiaľ nie sú upravené v Trestnom poriadku (napríklad oprávnenie na zastavovanie dopravného prostriedku).

Nič preto, ako to už bolo vyššie uvedené, nenasvedčuje tomu, že by v prejednávanej veci orgány činné v trestnom konaní vykonávali nelegálne sledovanie osôb v rozpore s ustanovením § 113 Trestného poriadku a o opaku nesvedčia ani tvrdenia obvineného s tým, že súdy nižšieho stupňa sa týmito námietkami obvineného zaoberali, reagovali na ne, ich neakceptovanie jasným, zrozumiteľným, logickým a presvedčivým spôsobom, ktorý nie je možné považovať za svojvoľný, arbitrárny, či inak ústavne nekonformný alebo rozporný so zákonom (Trestným poriadkom), vysvetlili. Nezákonnými potom neboli ani vykonané prehliadky motorových vozidiel a zaistenie psychotropných látok, ktorých nezákonnosť obvinený odvodzoval „len“ od údajného nezákonného sledovania osôb.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinený dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku zjavne nenaplnil.

Vzhľadom na to, že obvinený Z. G. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i), ale ani písm. g) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.